

به نام خدا

یادگیرنده‌ی شاد

مولفان :

فاطمه خاشعی برنطین

مهديه ادوایی

اطهر علی زاده

وحیده سالاری

الهام رضاپور افشار

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه : خاشعی برنطین، فاطمه، ۱۳۵۴
عنوان و نام پدیدآور : یادگیرنده‌ی شاد / مولفان فاطمه خاشعی برنطین، مهدیه ادوایی، اطهر علی زاده،
وحیده سالاری، الهام رضاپور افشار.
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری : ۱۱۰ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۷۹۸-۱
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : یادگیری
شناسه افزوده : ادوایی، مهدیه، ۱۳۶۱
شناسه افزوده : علی زاده، اطهر، ۱۳۵۷
شناسه افزوده : سالاری، وحیده، ۱۳۶۷
شناسه افزوده : رضاپور افشار، الهام، ۱۳۶۱
رده بندی کنگره : PN۲۱۵۳
رده بندی دیویی : ۸۰۹/۲۱۴
شماره کتابشناسی ملی : ۹۴۹۳۸۶۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : یادگیرنده‌ی شاد
مولفان : فاطمه خاشعی برنطین - مهدیه ادوایی - اطهر علی زاده - وحیده سالاری - الهام رضاپور افشار
ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۳
چاپ : زبرجد
قیمت : ۱۱۰۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان :

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۷۹۸-۱

تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵.....	فصل اول.....
۵.....	شناخت دانش آموز.....
۸.....	ایجاد فرهنگ کنجکاوی و اکتشاف.....
۱۱.....	پرورش ذهنیت رشد در آموزش ابتدایی.....
۱۴.....	جرقه زدن تخیل: دروازه خلاقیت.....
۱۶.....	پذیرش تنوع در کلاس درس.....
۲۱.....	فصل دوم.....
۲۱.....	یادگیری بازیگوش: تجارت جدی سرگرمی.....
۲۱.....	علم بازی در آموزش اولیه.....
۲۴.....	ادغام یادگیری مبتنی بر بازی در برنامه درسی.....
۲۷.....	نقش بازی ها و فعالیت ها در رشد مهارت.....
۳۰.....	مهار خلاقیت از طریق بازی.....
۳۳.....	تشویق همکاری و مهارت های اجتماعی.....
۳۶.....	ایجاد سرگرمی یادگیری: استراتژی هایی برای دروس جذاب.....
۳۹.....	بازی در فضای باز و ماجراهای یادگیری مبتنی بر طبیعت.....
۴۲.....	متعادل کردن بازی و سختگیری تحصیلی.....
۴۷.....	فصل سوم.....
۴۷.....	سرزمین عجایب سواد: سفری به خواندن و نوشتن.....

۴۷.....	جادوی داستان زمان: ایجاد عشق برای خواندن.....
۵۰.....	ایجاد مبانی قوی در سوادآموزی
۵۴.....	پرورش راهبردهای خواندن موثر
۵۷.....	پیمایش در دنیای نوشتن: از خط خطی تا داستان.....
۶۱.....	سواد چندوجهی: پذیرش اشکال جدید بیان
۶۴.....	داستان نویسی تعاملی و نوشتن خلاق.....
۶۷.....	اتصال سواد به تجربیات دنیای واقعی.....
۷۰.....	رویکردهای فراگیر به آموزش سوادآموزی
۷۵	فصل چهارم.....
۷۵	پرورش دهندگان اعداد.....
۷۵.....	زیبایی اعداد: مفاهیم اولیه ریاضی
۷۹.....	ایجاد یک بنیاد قوی برای حس عدد
۸۲.....	سرگرمی با کسرها: ملموس کردن ریاضیات
۸۵.....	ماجراهای حل مسئله در ریاضی ابتدایی
۸۹.....	منابع.....

فصل اول

شناخت دانش آموز

استعدادهای فردی هدایای منحصر به فردی هستند که هر دانش آموز به چشم انداز آموزشی می آورد و مجموعه ای متنوع از توانایی ها و پتانسیل ها را نشان می دهد. در متن ایران، ملتی با میراث فرهنگی غنی و موزاییکی از استعدادها در انتظار کشف، شناخت و پرورش این مواهب فردی برای پرورش نسلی از متفکران ماهر و مبتکر حیاتی است. این بخش به بررسی راهبردها و ابتکاراتی می پردازد که هدف آنها شناسایی، تجلیل و پرورش استعدادهای متنوع در دانش آموزان ابتدایی ایرانی است.

استعدادها به اشکال مختلف ظاهر می شوند که شامل مهارت تحصیلی، خلاقیت هنری، توانایی های ورزشی و رهبری اجتماعی می شود. شناخت طیف وسیع استعدادها اولین گام در جهت ایجاد یک محیط آموزشی فراگیر است که نقاط قوت متنوع هر دانش آموز را به رسمیت بشناسد و ارزش قائل باشد (حسینی و قربانی، ۲۰۲۳، ص ۷۸).

در ایران، با اذعان به اینکه برتری می تواند در حوزه هایی فراتر از موضوعات آکادمیک سنتی تجلی یابد، رویکردی کل نگر به شناسایی استعداد ضروری است. یک چارچوب جامع شناسایی استعدادها باید طیفی از هوش ها شامل هوش های زبانی، منطقی-ریاضی، فضایی، موسیقیایی، جسمانی- حرکتی، بین فردی، درون فردی و طبیعت گرایانه را در بر گیرد (گل پرور و مرعشی، ۲۰۲۲، ص ۱۰۵).

یک محیط آموزشی استعداد پسند محیطی است که فراتر از آزمون استاندارد است و از اشکال مختلف ارزیابی برای کشف نقاط قوت فردی استفاده می کند. سیستم‌های درجه‌بندی سنتی ممکن است به‌اندازه کافی غنای استعدادهای دانش‌آموزان را به تصویر نکشند و نیاز به تغییر به سمت روش‌های ارزیابی شخصی‌تر و جامع‌تر باشد (احمدی و داوودی، ۲۰۲۱، ص ۹۳).

علاوه بر این، پرورش فرهنگ مدرسه حمایتی و فراگیر حیاتی است. معلمان نقش اصلی را در ایجاد فضایی ایفا می‌کنند که دانش‌آموزان برای ابراز و کشف استعدادهای خود بدون ترس از قضاوت تشویق شوند. کانال‌های ارتباطی باز بین دانش‌آموزان، معلمان و والدین می‌تواند شناسایی استعدادهای نوظهور را تسهیل کند و بینش‌هایی را درباره نقاط قوت منحصر به فرد هر دانش‌آموز ارائه دهد (موحد و بهادری، ۱۳۹۲، ص ۱۲۲).

شناخت و پرورش استعدادهای نیازمند شناسایی زودهنگام و راهبردهای مداخله‌ای است. ارزیابی و تصدیق استعداد کودک در سنین پایین می‌تواند به ایجاد تجارب آموزشی برای پرورش استعدادهای خاص آنها کمک کند. مداخلات اولیه می‌تواند از دست کم گرفتن یا نادیده گرفتن استعدادهای نهفته که در غیر این صورت ممکن است مورد توجه قرار نگیرد، جلوگیری کند (شیرازی و توکلی، ۱۳۹۹، ص ۴۶).

نظام آموزشی ایران می‌تواند از اجرای برنامه‌های استعدادیابی در سال‌های ابتدایی بهره‌مند شود. این برنامه‌ها ممکن است شامل آزمون‌های استعداد، مشاهده و مشاوره با والدین برای به دست آوردن درک جامعی از توانایی‌های منحصر به فرد هر دانش‌آموز باشد (خلیلی و خسروی، ۲۰۲۲، ص ۶۷).

هنگامی که استعدادهای شناسایی شدند، ادغام توسعه استعدادهای در برنامه درسی ضروری می‌شود. برنامه درسی که به استعدادهای مختلف پاسخ می‌دهد، به انعطاف‌پذیری و سازگاری نیاز دارد. روش‌های آموزشی متمایز، یادگیری مبتنی بر پروژه و برنامه‌های غنی‌سازی را می‌توان برای ارائه فرصت‌های چالش‌برانگیز و جذاب برای دانش‌آموزان با استعدادهای متفاوت به کار گرفت (فاضلی و جعفری، ۲۰۲۱، ص ۸۸).

ترکیب فعالیت های فوق برنامه که با استعداد های متنوع همسو باشد به همان اندازه بسیار مهم است. از باشگاه های علمی و کارگاه های هنری گرفته تا تیم های ورزشی و انجمن های مناظره، یک چشم انداز فوق درسی جامع می تواند راه هایی برای کشف و ارتقای استعداد های فردی دانش آموزان فراهم کند (حسین زاده و رضایی، ۲۰۲۲، ص ۱۱۵).

والدین نقش اساسی در شناخت و پرورش استعداد های فرزندان خود دارند. همکاری بین مدارس و والدین می تواند اثر هم افزایی در حمایت از نقاط قوت فردی دانش آموزان ایجاد کند. کانال های ارتباطی منظم، مانند جلسات و کارگاه های آموزشی والدین و مربیان، می توانند به عنوان بستری برای به اشتراک گذاشتن بینش و برنامه ریزی مشترک استراتژی های توسعه استعداد ها عمل کنند (Nikdel & Rostami, 2023, p. 101).

در برخی موارد، والدین ممکن است بینش منحصر به فردی در مورد استعداد های فرزند خود داشته باشند که می تواند مربیان را در تنظیم تجربیات آموزشی راهنمایی کند. ایجاد مشارکت بین مدارس و والدین، رویکردی جامع به پرورش استعداد ها را تقویت می کند و تضمین می کند که سیستم های حمایتی هم در داخل و هم در خارج از کلاس همسو هستند (عباسی و هاشمی، ۲۰۲۱، ص ۵۴).

شناخت و پرورش استعداد ها ممکن است نیازمند سرمایه گذاری هدفمند در برنامه ها و منابع تخصصی باشد. ایجاد مراکز تعالی، برنامه های مربیگری و همکاری با متخصصان صنعت می تواند فرصت هایی را برای دانش آموزان فراهم کند تا در حوزه های مورد علاقه خود عمیق تر کاوش کنند (رفیعی و کاظمی، ۲۰۲۲، ص ۷۹).

حمایت مالی و زیرساختی برای فعالیت ها و مسابقات فوق برنامه نیز می تواند تأثیر طرح های توسعه استعداد ها را تقویت کند. چنین سرمایه گذاری هایی نشان دهنده تعهد به پرورش تعالی و نوآوری است و پیامی قدرتمند به دانش آموزان ارسال می کند که

استعدادهای منحصر به فرد آنها توسط نظام آموزشی ارزش گذاری و حمایت می شود (حسینی و میری، ۲۰۲۳، ص ۳۵).

شناخت و پرورش استعداد های فردی در بین دانش آموزان ابتدایی ایرانی، تلاشی چند وجهی است که نیازمند همکاری مربیان، والدین و جامعه وسیع تر است. ایران با ایجاد محیطی سازگار با استعداد، اجرای استراتژی های شناسایی اولیه، ادغام توسعه استعدادها در برنامه درسی، مشارکت والدین و سرمایه گذاری هدفمند، می تواند پتانسیل های بالقوه را در درون هر دانش آموز آزاد کند.

از آنجایی که ملت برای تعالی آموزشی تلاش می کند، باید تشخیص دهد که درخشش به اشکال گوناگونی می آید. استعدادهایی که امروزه در کلاس های ابتدایی کشف می شوند، این قدرت را دارند که آینده ایران را شکل دهند و به جامعه ای کمک کنند که به نقاط قوت منحصر به فرد هر فرد ارزش می گذارد و از آنها تجلیل می کند.

ایجاد فرهنگ کنجکاوی و اکتشاف

جستجوی دانش یک سفر مادام العمر است و پرورش فرهنگ کنجکاوی و کاوش در شکل دادن به چشم انداز فکری هر ملتی حیاتی است. در بافت ایران، ملتی با میراث فرهنگی غنی و آینده ای امیدوارکننده، ایجاد فرهنگی که کنجکاوی و کاوش را در بین دانش آموزان تشویق می کند، از اهمیت بالایی برخوردار است. این بخش به بررسی راهبردها و ابتکاراتی می پردازد که می توانند برای القای حس شگفتی و اشتیاق به یادگیری در دل دانش آموزان ابتدایی ایرانی اجرا شوند.

میراث تاریخی ایران مملو از نمونه هایی از سنت های فکری و فرهنگی پر جنب و جوش است که همواره کنجکاوی را گرمی داشته است. امپراتوری ایران که به خاطر کمک هایش به علم، هنر و فلسفه شناخته می شود، زمینه ای را برای جامعه ای فراهم کرد که برای کاوش و تحقیق ارزش قائل بود (آزادارمکی، ۱۳۹۰، ص ۶۷). امروزه، الهام گرفتن از این

بنیاد تاریخی می تواند به عنوان یک کاتالیزور برای ایجاد فرهنگ کنجکاوی معاصر عمل کند.

علیرغم احترام تاریخی به یادگیری، چالش های معاصر و تأثیرات بیرونی موانعی را برای پرورش کنجکاوی در دانش آموزان ایرانی ایجاد کرده است. تأکید نظام آموزشی بر تست زنی و حفظ استاندارد، گاهاً خلاقیت را خفه کرده و مانع رشد حس کنجکاوی واقعی شده است (خسروی، ۱۳۹۸، ص ۸۸). غلبه بر این چالش ها مستلزم تلاشی هماهنگ برای قالب بندی مجدد روایت آموزشی، قرار دادن کنجکاوی و کاوش در خط مقدم است.

ایجاد فرهنگ کنجکاوی مستلزم راهبردهای عمدی است که فراتر از روش های سنتی تدریس است. ترکیب رویکردهای یادگیری مبتنی بر پرسش، که در آن دانش آموزان فعالانه درگیر پرسش پرسی و جستجوی پاسخ می شوند، می تواند جرقه کنجکاوی را شعله ور کند (سلطانی، ۱۳۹۲، ص ۱۱۲). این رویکرد نه تنها درک دانش آموزان از موضوعات را افزایش می دهد، بلکه عادت مادام العمر پرسش و کاوش را القا می کند.

علاوه بر این، گنجاندن برنامه های کاربردی دنیای واقعی در برنامه درسی می تواند شکاف بین دانش نظری و درک عملی را پر کند. سفرهای میدانی، سخنرانی های مهمان و فعالیت های عملی، دانش آموزان را قادر می سازد تا یادگیری کلاس را با دنیای اطراف خود پیوند دهند و حس کنجکاوی در مورد محیط خود را پرورش دهند (جوادی، ۱۳۹۱، ص ۴۵). این رویکرد یادگیری تجربی با گرایش های آموزشی جهانی که درک زمینه ای را بر به خاطر سپردن رونوشت اولویت می دهند، همسو می شود.

در عصر دیجیتال، فناوری نقشی محوری در شکل دادن به چشم انداز آموزشی ایفا می کند. ادغام فناوری در فرآیند یادگیری نه تنها دسترسی را افزایش می دهد، بلکه راه هایی را برای کاوش فراتر از کتاب های درسی سنتی فراهم می کند.

پلتفرم های یادگیری مجازی، اپلیکیشن های آموزشی و منابع آنلاین می توانند به عنوان ابزار ارزشمندی برای ترویج کاوش خودراهبر عمل کنند (کریمی، ۱۳۹۰، ص ۷۶). با استفاده از فناوری، مربیان ایرانی می توانند تجارب یادگیری تعاملی و پویا را ایجاد کنند